

MINDSZENTILAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K

Megjelen minden
vasárnap

Ferdinánd!...

Fenséges Úr!

Ki hitte volna, hogy ez legyen közöttünk sorsod!

Pihensz már, mint megfagyott imádság.

Néma vagy te, kiáltó szeretet.

Nem tudtuk, csak sejtettük, hogy ki vagy Te nekünk. Most azonban annál borzalmasabban érezzük, hogy magunkban állunk. Oh nézd, mint sír föl lelkünkben a rideg elhagyatottság kínja! Mint borítja el lelkünk látóhatárát a fájdalom, a bús vihar.

Bár a Te véredben szántott a gyilkos golyó, mégis mi vergődünk itt, szétszaggatva, megtörve, sebekkel borítva.

Te meghaltál, de minket egyre fojtogat egy szívtelen, kegyetlen, borzalmasan piszkos, utálatos világ.

Vad éjszakában állunk. Zsibbadtan csak annyit érzünk, hogy bódultan támolgunk. Te meghaltál, de mi szenvedjük az üvöltő, hálátlan, nyomorult népet. Az elborult lelkű tömeg körülöttünk zavarog, mint egy kígyó-raj, s nesztelen, mint férgek a porban. Hitványok kimondhatatlanul.

Te ezek közé mégis elmentél. Még lelked nagyságával se tudtad kinevelni őket törpeségükből. Szent érzéseidtől sem tudtak felocsudni zsvány vadságukból. Te megbocsátottad nekik első gonoszságukat és rájuk árasztottad nemes érzéseidet. Korán volt. A gyűlölet, az uszított lelkület örületesen tombolt. És Te meghaltál.

Fenséges Úr! Mi lettél volna Te élve közöttünk, kinek még a halálából is erő és élet árad reánk! Már a visszaemlékezés szárnyán is életed nekünk életforrás. Tanítasz, hogy kételkednem nem szabad saját erőmben. Megmutatod, hogy igenis megbirom mindazt, amit szépek, jónak, szentnek ismerek. Hirdeted a világnak, hogy válásunk nem a fáradt lelkek fájó nyöszörgése, hanem a Teremtő lehelete új ember teremtésére. Bebizonyítottad, hogy az erkölcsiség nemcsak ideális lelkesülés, hanem megokolt

lelki világ és egy menyország. S ha életed nincs tele győzelmes csatakiáltással, mégis — győztél. Boldogan éltél: győzelmesen éltél. Hiszen lelkedet se töviskoszorús párnáról lehelted mennyei Atyád kezébe. Nem szenvedésből mentél halálba; inkább egyik boldogságból a másikba. Halálból verőfényes, virágos mennyei tavaszba.

Fenséges Asszonyunk!

Mi egy bőszi tigrisnek a kékszemű gyermek? A rét virágját is eltapodják az otromba paták. Te szent ártatlanság! Te ezeket nem hitted. Mentél, hogy szeress, csókolj és védj a vadállatokká fajult hóhérok között.

Megosztottad a levegőt, kenyeret, napsugárt és három kis gyermek csókját, de megosztottad a halált is. Ott jártál, hogy a gonosz indulatát fohászra, könnyre, lelkesülésre varázsold.

Mindhiába. Az országút porát nem lehet könnyekkel termőfölddé áztatni. Meghaltál te szép szent, szerelmes asszony.

Véretek kifolyt, de nem vgyült az utca porába. Nemzetem fájdalmasan reszkető ajka csókolja sebeteket s drága véretek az öntudatra ébredést hozta nekünk.

Veszeloyszky Gyula.

*

Az első hír.

Vasárnap délután 5 órakor érkezett Mindszentre a borzalmas hír, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös és nejét: Hohenberg Zsófia hercegasszonyt ugyanaznap délelben Szerajevóban meggyilkolták.

A vasárnapi ünnepi hangulatot ez a retentő hír valósággal megdermesztette.

Eleinte senki sem akarta elhinni a rémületes hirt, de rövid pillanatok múltán meg kellett győződnünk azok szomorú valóságáról. A vér-fagyasztó hirt telefoni kérdés-kódésunkra a szomszédos városokból is megerősítették.

A trónörökös pár legyilkolásának híre mély megdöbbenést keltett községünk lakosságának lelkében

is s hétfőn reggel a középületek, társaskörök és igen sok magánház fedelzetén már ott lengett a szomorú gyászlobogó, mely a nemzet nagy veszteségét tudatta.

A borzalmas merénylet minden fázisáról már a fővárosi lapokból értesült közönségünk, mely méltóképpen kivette részét a nemzetünket ért megrendítő nagy csapásból. Alig akadt nálunk igaz magyar hazafi, mely a trónörökös pár tragédiáját meg ne könyezte volna.

Requiem.

Pénteken délelőtt féltíz órakor vonult föl az urad. tisztikar, a hatóságok, egyletek, testületek képviselői és nagyszámu gyászoló közönség a róm. kath. plébániai templomba, hogy a meggyilkolt fenségekért bemutatott szent misén jelen legyenek.

A gyászmise bemutatása előtt Szilvásy Sándor plébános lépett a szószékre és kegyeletes szavakban emlékezett meg a rémisztő csapásról.

Tartalmas beszédjében a nagy halottak két sarkalatos erényét fejtegette: a vallásosságot s erkölcsöséget. Végül élénk szinekkel mutatott arra az isteni igazságra, hogy csak igazi vallásosság nyomán teremhet családi boldogság. Gyászbeszédét azon fohással zárta, hogy Istenünk oszlassa el a felhőket hazánk egeről.

Utána kezdetét vette az ünnepélyes szent mise, melyet dr. Ham Antal kegyesrendi tanár celebrált. Diákonusok voltak: Szilvásy Sándor plébános és Veszeloyszky Gyula lelkész.

Szent mise után a templom hajójában felállított jelképes ravatalhoz vonult a papság és imák között elvégezte a beszentelést.

A gyászistentisztelet alatt Mezei Sándor megható énekszámait emelték a gyászoló hivek buzgóágát.

Ugyaníly gyászünnepe volt az izr. imaházban is, hol Büchler J. Gyula rabbi mondott gyönyörű gyászbeszédet.

— Mikor fizet a vasut? Az államvasutak már most, tehát jó eleve tudomásukra hozzák a vasut melletti birtokosoknak, hogy learatandó gabonájukat a vasúti pályatesttől legalább is 95 méternyi távolságban rakják keresztbe, mert a 95 méteren belül lerakott s esetleg a mozdony szikráitól meggyulladt keresztékért a vasut nem fizet kártérítést.

— Rendkívüli közgyűlés a vármegyén. Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án szerdán a trónörökös pár halála fölött érzett mély gyásza jeléül rendkívüli közgyűlést tart. Dr. Cicatricis Lajos kir. tan. főispán a rendkívüli közgyűlés meghívóit már szét is küldte.

Az adószámítás választójogi szempontból.

A választói jogosultsághoz megkivánt adó számítása tekintetében a régi és az új törvény között következő a különbség:

A régi törvény azt kivánta, hogy a választói jogosultság alapjául megállapított adóösszeget vagy tisztán a házadóval vagy pedig föld, ház I. osztályu vagy III. osztályu jövedelmi adó alá eső összesen legalább 105 forint évi tiszta jövedelem után fizessenek államadót. Ez a 105 forint évi tiszta jövedelem után fizetendő adó szerepel választási cenzusul kereskedőknél, gyárosoknál, kézműveseknél, háztulajdonosoknál is. Ezzel szemben az új törvény rendelkezései szerint a kettő, tíz, husz illetve negyven korona adócenzust az éri el, aki az összes állami egyenesadóból együttvéve kettő, tíz, husz, illetve negyven koronát fizet.

Egyenes állami adók a következők:

Földadó, házosztály- és házbéradó, I., II., III. és IV. osztályu kereseti adó, bányaadó, nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek adója, tőkekamat és járadékadó, hadmentességi adó, vasuti és gőzhajózási szállítás adó, általános jövedelmi pótdadó, fegyveradó és vadászati adó.

Ezekből az adónemekből együttvéve kell tehát fizetnie a két koronát annak, aki hat elemi végzett, tíz koronát külön egyikből vagy valamennyiből együtt husz koronát, aki iparendély vagy iparigazolvány alapján önállóan ipart űz, vagy kereskedést folytat és írni-olvasni tud, vagy 40 koronát, aki sem írni, sem olvasni nem tud.

A választó adójához kell számítani a vele közös háztartásban élő feleség és kiskoru törvényes vagy törvényesített gyermekek föld- és házadóját is. Számításba kell venni az ideiglenesen adómentes föld és házbirtok után kivetett adó is.

Összesíteni lehet az adókat ak-

kor is, ha azokkal több községben van megróva, az esetben is t. i., ha ingatlanai több határban fekszenek.

Nem az az adó számít, amit valaki megfizetett, hanem amivel meg volt róva és pedig a választói névjegyzék elkészítésének vagy igazításának évét közvetlenül megelőző naptári évben.

Hirdetéseket

jutányos áron vesz fel a

„Mindszenti Lap“

kiadóhivatala

HIREK

— **Személyi hir.** Dr. Pity Sándor községi orvos e hó 6-án kezdte meg nyári vakációját, s folyó hó 27-én tér vissza.

— **Szeged képviselője meghalt.** Bárány Gerliczy Ferenc, Szeged egyik kerületének országgyűlési képviselője szerdán délután 2 órakor deszki birtokán, hosszas szenvedés után, elhunyt. Temetése pénteken ment végbe, óriási részvétel mellett.

— **A dülöutak.** Sok vitára adott alkalmat eddig a mezei közös dülöutak költségéhez való hozzájárulás. Eddig ugyanis az a birtokos, kinek a dülöutra nem volt szüksége, tartózkodott a hozzájárulástól. Most kimondotta a közigazgatási bíróság, hogy a mezei közös dülöut költségeihez az a birtokos is tartozik hozzájárulni, kinek bár nincs feltétlen szüksége az utra, de birtokának értékét és használhatóságát az ut kétségtelenül emeli.

— **Mindszenti gazdák Garaboson.** Mindszent község gazdaköri választmánya több tagjának óhajára, tanulmányi kirándulást rendezett tegnap Garabos községbe, mely Torontál vármegyében fekszik és arról nevezetes, hogy kiválóan fejlett gazdasága van és nemcsak állattenyésztéséről és mezőgazdaságáról híres, de kert- és szőlőgazdasága is országos híre. A kirándulók tegnap, szombaton reggel indultak el, Dr. Dósa István főszolgabíró, mint a Gazdakör elnöke, továbbá Wimmer Károly alelnök, Konecz Lajos községi főjegyző, ifj. Mihály János titkár, Zboray Elemér vm. gazd. felügyelő és Boér Sándor postamester urak vezetésével, mintegy husz kisgazda részvételével. A kirándulás célja az, hogy Garabos község néhány belső és külső gazdaságait tanulmányozzák és azokat a gazdasági módozatokat, melyeket helyesnek és nagyobb jövedelmet hozóknak találnak, itthoni gazdaságaikban is eredményesen felhasználhassák. A kiránduláson résztvevő kisgazdák ezen törekvése elismerést érdemel,

mert ezen cselekedetükkel, mely anyagi kiadással és némi fáradsággal is jár, tanujelét adták annak, hogy mennyire igyekeznek gazdaságukat a céltudatos és hasznos fejlődés irányába terelni. Semmi kétségünk sincs aziránt, hogy kisgazdáink a garabosi utról sok üdvös és hasznos tapasztalatokkal térnek vissza és az ott látottak alapján bizonyára megelégedéssel konstatálják, hogy tanulás és szorgalom árán a föld jövedelmezősége mily nagy mértékben fokozható. Mert a mai nehéz megélhetési viszonyok folytán bizony minden garas-többletre igen nagy szüksége van nemcsak a hivatalnoknak, iparosnak és kereskedőnek, hanem a kisgazdának is. Annál inkább örülünk a mindszenti kisgazdák józan előrelátásának és dicséretes cselekedetének, mert mintául szolgálhatnak a szentesi gazdák előtt, akiket már több éven át hiába serkentettek hasonló tanulmányi kirándulásokra. Arra őket ezideig nem sikerült kapacitálni.

— **Terjed a peranoszpora.** A múlt heti esőzések és az utána következő meleg napok nagyon előmozdították a szőlőpenész fejlődését. De nemcsak a levélpenész: hanem a fűtperanoszpora is fellépett; éppen ezért figyelmébe ajánljuk a szőlőbirtokosoknak, hogy haladéktalanul permetezzenek 2 százalékos bordói vegyülettel vagy használjanak rézkénport.

— **Kettős öngyilkosság.** Keddre virradó éjjel kettős öngyilkosság történt Szentesen, Szemere Bertalan-utca 12. számú házban. Szabó Mihály 58 éves ember és Szabó Julianna 62 éves asszony a szoba gerendájára közös elhatározással felakasztották magukat s mire észrevették őket, már meghaltak. Szabó Mihály 3 évig volt fegyházban s nemrég kiszabadulván, újabb két lopásért körözte a rendőrség. Valószínűleg afeletti félelmében, hogy újból lecsukják, akasztotta fel magát s vele együtt agg testvére is. Dr. Czukermann Soma kerületi orvos konstataulta a halált s miután külerőszak nyomait a holttesteken nem talált a rendőrség a temetésre engedély adott.

— **A kalászosok országos termésátlaga** 5—6 métermázsá körül ingadozik, s különösen a zabé alig haladja meg az 5 métermázsát, s így termelése sok esetben nem is jár haszonnal, holott a körülménynek egyedül a rossz gazdálkodás az oka. Összel felszántott, jól megművelt és kellő trágyaerőben levő talajokon a kat. holdankénti 12—16 mázsás zabtermelés egyáltalán nem tartozik a ritkaságok közé, csak hogy a magyar gazda nem szántja meg összele zabnak szánt talaját, tehát nem műveli jól és semmiként sem trágyázza, sőt rendszeren a kiéltebb földbe veti azt. Végzetes hiba ez különösen ma, amikor műtrágyák segítségével könnyedén pótolhatjuk az istálló-trágya hiányát 150 kgr. szuperfoszfátot és 30 kgr. chilisalétrom kat. holdankénti kiszorásával olyan nagy terméstartalommal, amely többszörösen megtéríti a műtrágya árát. A chilisalétrom alkalmazása külö-

nösen a zabnál azért szükséges, mert a zabvetésre szánt földek többnyire nagyon messze esnek az istállótrágyától, s így nitrogén-szükségletük teljesen kiapadt s azért az egyoldalú szuperfoszfát trágyázás nem mindenkor ad elegendő nagy terméstartalmat.

— **Engedmény az adóbehajtás ellen.** A pénzügyminisztérium minden évben aratás előtt bizalmas rendeletet küld a vidéki pénzügyigazgatóságokhoz, amelyben felhívja a miniszter a hivatalokat, hogy aratás után a hátralékos állami adókat nagyobb erélyvel hajtsák be. A vidéki adóhivatalok ennek a rendeletnek az értelmében behajtották az adókat, fizetési halasztást vagy egyáltalán nem, vagy a legkritikább esetekben adtak. Ez a rendelet, amelyet hivatalos nyelven aratási rendeletnek neveztek el, — hir szerint — az idén nem jelenik meg sőt valószínű, hogy ezt a szigorú rendeletet egyáltalán nem bocsátják ki többet. Az adóvégrehajtó tehát nem lesz kénytelen Péter-Pál után szaporábban működni, mint máskor. Már a múlt évben sem hajtották be kiméletlenül az adókat, és mégis kedvező eredményt mutatnak az adóbevételek Megokolt esetekben tehát joguk van az adóhivataloknak aratás után is a legmeszebbmő fizetési halasztásokat és részletfizetési kedvezményeket adni.

— **Tavaszi fagykár.** A napokban tartott országos borászati kongresszusom szóba került a fagykár ellen való védekezés kérdése is. Szakemberek hívták fel a gazdákat, hogy jövőben a tavaszi fagykár ellen a lehető legkomolyabban védekezzenek. A tavaszi fagykár többé készületlenül ne találja őket. A metszést úgy intézzék, hogy a tavaszi fagy esetén legalább valami megmaradjon. Azonkívül pedig a direkt védekezésre is elő kell készülni. A füstölésre készen legyen a kellő anyag s azután, ha a hőmérő leszáll, ott kint a szőlőben ne sajnálják a gazdák a fáradságot és költséget. Ha csak csöndes fagy lesz, a sikerben bizvást lehet reménykedni. Ha mód van rá, a befedés iránt is tegyenek lépéseket a szőlőbirtokosok, mert viharos-havas idő esetén az fog jobban használni.

— **Az állami erdei facsemeték adományozása.** Az állam által fentartott erdei facsemetekertekben az év őszén s 1915. tavaszán teljesen ingyen fogják kiosztani azt a facsemete fölösleget, mely az állami szükséglet kielégítése után fennmarad. Kiosztják pedig azt a szegény sorsu kisbirtokosok számára kopár, vízmosásos vagy futóhomokos területek befásítására. Koronás bélyeggel ellátott folyamodványban kell a facsemetéket kérni vagy július 31-ig vagy pedig a tavaszi ültetésekhez nov. 14-ig az erdőfelügyelőséghez beterjesztendő folyamodványban.

— **Baromfiak porfűrdője.** Hogy erőteljesen, egészséges baromfit nevelhessünk, feltétlenül szükséges porfűrdő által alkalmat nyújtani állatainknak, hogy a különféle férgek és élősdiektől sza-

badulhassanak s ezáltal egészségük megtartását nagymértékben biztosítjuk. Ha tyukjaink sokat szenvednek a különféle apró rovaroktól s nincs alkalmuk kinzókiktól szabadulhatni, kevés tojást fognak termelni; ellenkezőleg oly állatok, melyek nincsenek a férgek hatalmában, rendszerint a legegészségesebbek, legmozgékonyabbak, ami főfeltételét képezi a hus- és tojásprodukciónak. A porfűrdő kis csibéknél és általában fiatal állatoknál igen nagy fontossággal bír, mert a különféle paraziták által elvont nagymennyiségű vér elvesztése folytán fejlődésükben visszamaradnak, sőt sok esetben el is pusztulnak. Egy jó porfűrdő épp oly lényeges baromfiaknál, mint a jó eleség. Porfűrdőhöz legalkalmasabb jó utiport használni, amely forró és száraz időjárás idején az utakon felgyülemlik. Kiváló szolgálatot tesz a hamu is, különösen a fahamu és egész finom tőzegpor. Ha már most ehhez egy kevés perzsa rovarport is keverünk és száraz, fedett helyen állataink rendelkezésére bocsátjuk, látni fogjuk, mily nagy élvezettel hemperegnek benne, rövid időn belül sokkal mozgékonyabbak lesznek s jöltevőjüknek hálájukat bő tojáshozammal fogják leróni.

— **Uj hasznos madarak.** A földművelésügyi miniszter a bagoly, kócsag és gém madárféléket gazdasági hasznukért a hasznos madarak közé iktatta. Ezentúl tehát ezekre vadászni is tilos.

Kiadó

egy szoba és egy konyha butorral vagy butor nélkül az öreg Weinbergernél, a Beneutcában.

Mi okozhatja az ifjuság idegességét?

A tulterheléshez hozzájárulhat még azonkívül a tanórák helytelen beosztása is, például: ha a nehezebb és könnyebb tantárgyak nem váltják föl egymást helyes és kellő felosztásban.

Az előadó rossz beosztást lát abban az általános szokásban is, hogy már a középiskola első éveiben a 10—12 éves gyermekek folytatólagos oktatásban részesülnek a 6—7 óráig terjedő délelőtti órákban, ami nagyon is alkalmas szerinte arra, hogy az ifjuságnál az ideges főfájást terjessze.

A gyermekek szellemi tulterhelése azonban maguk a szülők által is annyira gyarapittatik, hogy az eljárásuk ideges főfájást teremt.

Elsősorban a zene az, amelynek gyakorlásához a leánykák tulzsenge korban és a kellőnél több időn át készítenek szülőik által, tovább — leginkább a jobb körökben nem ritkán előforduló magán-órák idegen nyelvekben vagy más, az iskola keretén kívül álló — tantárgyakban.

A szellemi netáni tulterheltségének ellensúlyozását Dr. Bresgen

SPORT

— Football-mérkőzés Mindszent és Hódmezővásárhely között.

A VAC football-csapata ma vasárnap délután a félötös vonatral érkezik, hogy barátságos mérkőzést tartson az MTK szépen fejlődő football-csapatával. A játék 5 órakor kezdődik a régi kurcaréti pályán. Tekintettel a nagy kiadásokra — amint az az egész világon szokás — a sportegylet vezetősége az érdeklődőktől néhány fillért kér. A kényelmes ülőhelyek ára 50 fillér, az álló-helyek ára 30 fillér s a diák-jegy 20 fillér. A mindenfelől megnyilvánuló nagy érdeklődés miatt reméljük, hogy a mérkőzés látogatott lesz. **Bíró: Csallány Gábor Szentestől.**

100-ik goal. A Szentesi Torna Egylet I. csapata Péter-Pál napján rugta a fennálása óta a 100-ik goolt. Vásárhelyi AC elleni mérkőzésen, amelyet 1-1-re vert meg. Mint értesülünk, a 100-ik goal emlékére, egy emlékerleget készíttetnek, amelyért a környékbeli csapatai évenként megküzdenek. Érdekes, hogy a 100 goal közül 19-et a mindszenti csapat kapott, az ő 1 goaljával szemben.

Kisteleki csapat Mindszent. A Kisteleki Testgyakorlók Köre I. csapata lesz e hó 12-én, vasárnap a Mindszent TK I. csapatának vendége. A verseny iránt nagy érdeklődés mutatkozik, mert a mindszenti csapat teljesen új összeállításban fog szerepelni. Érdekessé teszi ezt a mérkőzést még az is, hogy e mérkőzés eredménye tisztázza a mindszenti csapatnak a vármegyei csapatokhoz viszonyítva előrehaladását is.

A MINDSZENTI LAP
TELEFONSZÁMA
(INTERURBÁN)
9

Mindszenti összeíró-küldöttség elnökétől

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselők választásáról szóló 1913. évi XIV. t. c. 43. §-a alapján ezennel közhírré teszem, hogy a vármegyei központi választmány 4/1914 számú határozatával a mindszenti szavazókörhöz tartozó választók összeírására alakított összeíró-küldöttség az összeírási munkálatokat a jelzett szavazókörhöz tartozó Mindszent községre terjedőleg ezen község közházánál 1914. évi július hó 10-én kezdi meg és a munkálatokat olyképen folytatja, hogy az összeírások **1914. évi július hó 13-14 és 15-ik napján d. e. 8 órától déli 12 óráig** fognak fogantatba vétetni.

A kitűzött napokon és helyen a küldöttség előtt jelentkezhetik a választók névjegyzékébe — teendő

a test kiképzésében látja, mindazonáltal ügyelnünk kell arra, hogy az egyik-másik testgyakorlat ne fadjon üres sporttá.

Egyéb okok, melyek ideges fejfájást idéznek elő: az orr, a fülek, a szemek, a fogak és a torok megbetegedése.

Mindezekből láthatjuk, mily számos indító oka van a fejfájásnak. Ha tehát saját gyermekeinkkel jót akarunk, úgy azokat az iskolai éveikben kell a legnagyobb figyelemmel kísérnünk.

Különösen fontos, hogy a tanítóknál megtudakoljuk gyermekeink szellemi tehetségét és felfogását, mert felfogásától függ, hogy szabad-e a gyermeket az iskola köteles munkáján kívül még magántantárgyakkal, nyelv- és zeneoktatással is terhelni.

Gyakran mondjuk a gyermeket lustának, hanyagnak; ösztökéljük folyton munkára, pedig visszamaradásának oka testi gyöngeségében rejlik.

Napjainkban nagyon terjed a panasz, hogy gyermekeink ideges fejfájásban szenvednek. Dr. Bresgen ezen jelenség okait négy csoportba számítja; az agy és agybőrnek betegségeit, amint ezek gyermekeknél előfordulnak.

A második csoportba számítja az általános testi gyöngeséget, előidéző részben rossz, nem elégséges táplálkozás által. Ide számíthatók továbbá különféle emésztési zavarok is. Ez utóbbiak oka a legtöbb esetben a tápanyagok elnyelése a nélkül, hogy azokat kellően megrágnák, mi gyermekeknél nem épen ritka jelenség.

Ehhez járul még azon körülmény is, hogy gyermekeinknek megengedünk sokat inni.

A gyermekeknél előforduló gyors elnyelése az ételeknek leginkább a szülők figyelmetlenségére vezethető vissza, kiknek még arra is szigorúan kell ügyelni hogy a rendszer étkezési időn kívül a gyermekek ne egyenek.

A fejfájás okainak harmadik csoportja az iskolát terheli. Dr. Bresgen elsősorban az oktatásnak a korai reggeli órákban való siettetés nem lehet elég alapos, a mely hiányosság még egyéb visszás állapotokhoz vezet. Különösen télen az oktatásnak reggel 8 órakor való megkezdése nagyon korai, s nemcsak hogy a gyermekekre nézve nem előnyös a korai felkelés, de előfordul az is, hogy a gyermek megjelenésekor az iskolában az iskolatermek még nincsenek eléggé fűtve és a világosság sem alkalmas még az oktatás megkezdéséhez.

A szemek túlterhelése fejfájást okoz. A szellem túlterhelése még inkább jár ezzel a bajjal.

Dr. Bresgen véleménye, hogy a gyermekek szellemi túlterhelését az iskolában általában véve nem annyira a tananyag sokasága okozza, hanem annak nem alkalmas beosztása.

felvétel végett mindazon férfinemhez tartozó egyén, aki az 1913. évi XIV. t. c. 2, 45. illetőleg 158 §-ában előírt választói életkorban van és az idézett törvény 1—7 §-aiban a névjegyzékbe való felvételhez előírt kellékekkel bir. Ezen kellékek igazolásául szolgáló adatok és okmányok a küldöttség elé terjesztendők.

Az 1913. évi XIV. t. c. 55. §-a alapján felhívom továbbá azon munkaadókat, akik választói életkorban levő legalább 10 férfialkalmazottat rendszeresen foglalkoztatnak, hogy alkalmazottaikról az idézett §. 5 ik bekezdése szerint kiállítandó jegyzéket az illetők igazoló okmányaival, felszerelve az összeíró-küldöttségnek azon időben — és helyen, amidőn a fentiek szerint az összeíró küldöttség községükben működik, okvetlen mutassák be, mivel az esetben, ha e

kötelezettségüknek a kitűzött időben nem tennének eleget, az idézett törvény 55. §-ában előírt bírsággal fognak büntettetni.

Kelt Mindszent, 1914. évi július 2.

Wimmer Károly

összeíró-küldöttségi elnök.

Eladó vendéglő és ház

Mindszenten, a főutcán levő nagyvendéglőmet összes berendezéssel, házzal együtt — más vállalat miatt — örökáron eladom, esetleg haszonbérbe kiadom.

Saját acetylén világítás!
Vízvezeték a házban!

Komoly vevőknek, vagy bérbe venni szándékozókknak szívesen ad bővebb felvilágosítást a tulajdonos:

Zánthó Kálmán vendéglős, Mindszent

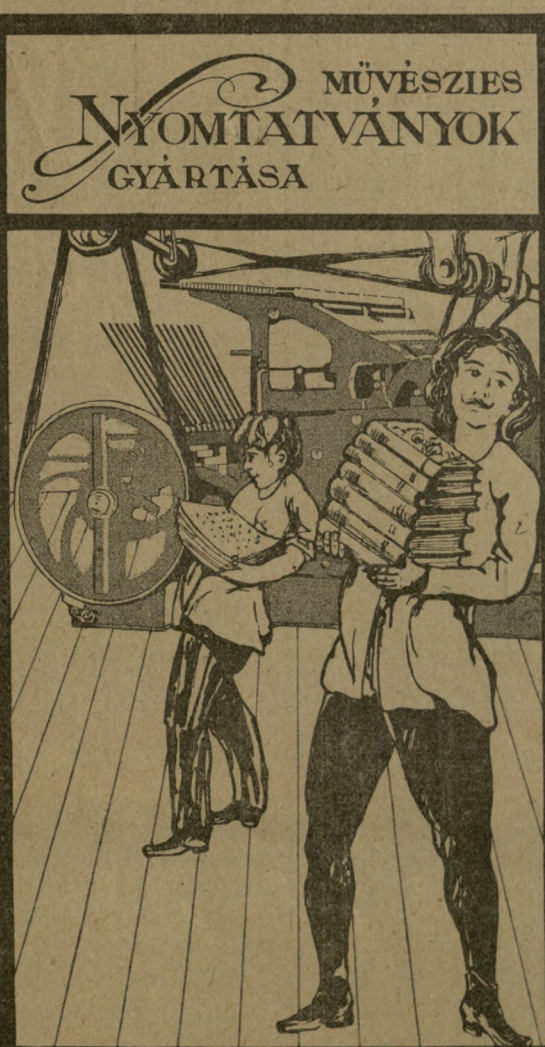
Kerékpározók figyelmébe!

Ajánlom dusan felszerelt kerékpár- és alkatrész-raktáramat, hol az összes árúk mélyen leszállított árban kaphatók:

1 drb „Styria“ gyártmányu kerékpár részletre	152 K — f
1 „ jó minőségű külső gummi.....	5 K 80 f
1 „ „ „ belső „	3 K 10 f
1 „ „ „ acetilen lámpa	2 K 90 f

Kaphatók még ezenkívül eredeti „Puch“, „Neumann“, „Germania“ „Fegyvergyári (Waffenrad)“ kerékpárok jótállás mellett, kényelmes havi törlesztésre.

Wellisch Vilmosné varrógép és kerékpár raktára
SZENTES, Görög-ház.

MŰVÉSZIES
NYOMTATVÁNYOK
GYÁRTÁSA

HORVÁTH
ANTAL
MINDSZENT
KÖNYV- ÉS MŰNYOMDA
INTERURBÁN- TELEFON: 9

Az arató-ünnepek történetéből.

Mindennapi kenyérünket add meg nekünk ma. Ez a buzgó ima száll fel az egekbe sok millió keresztény ajkáról mindennap és a világ minden részén. Ezzel nemcsak azt fejezi ki a hívő, hogy a kenyeret tartja legszükségesebb tápláléknak, hanem azt is, hogy a kenyérben Isten adományát látja. De nemcsak a keresztények tekintik isteni ajándéknak a kenyeret, hanem annak tartották már az ókor népei is, sok ezer évvel ezelőtt.

Az őseink nem ismerték a kenyeret. Az megette azt, amihez hozzájutott; a gyümölcsöt, a gyökeret stb. Igen sok nép amely a műveltség legalacsonyabb fokán áll, ma is csak így szerzi ételmét s ha a növényvilág adományait már elfogyasztotta, kiegészíti éléstárát az állatvilágból. Vadászik, halászik, állatokat tart és tenyészt. S ha az egyik területet letarolta, szedi a sátorfáját és odább vonul.

Igy élnek Afrika belsejében ma is. Délamerikában nem sokkal különb az Orinoko mentén élő néptörzsek életmódja, nekik a Maurita nevű pálma ad lakást, kenyeret, ruhát, sőt még italt is. De ezeknek a szabad törzseknek a száma mindinkább gyérül. Mert csakis ott van meg az ilyen nomád életnek a lehetősége, ahol annyi a gyümölcs és gyökérféle, hogy azok egymagukban is biztosítják az emberek megélhetését. De mihelyt a szabad természet ilyen ajándéka elégtelennek bizonyult, letelepedtek az emberek és iparkodtak, hogy olyan élelmiszere tegyenek szert, amely tartósabb, mint a gyümölcs és a gyökérfélék és azoknál táplálóbb. Ilyen eleség a gabonafélék.

A gabonaféléket már 4—5 ezer évvel ezelőtt is termesztették az ó egyiptomiak és kínaiak. Az egyiptomiak Isis istennő ajándékának tartották, a régi görögök és rómaiak is isten nevéhez fűzték. Természetes tehát, hogy mint isteni eredetű növényhez, mindenféle vallásos ceremóniát fűztek.

Kinában ma is nagy szertartással jár a gabonaneműek elvétele. Egy bizonyos területen maga a császár szánt egy darabig, majd a hercegek és miniszterek folytatják a szántást és vetést, mindenféle vallásos ének közepette. Ilyenkor az egész udvar egyszerű földművesnek öltözik.

A régi görögök és rómaiak is tartottak cerealekat, vagyis Ceres istennő tiszteletére ünnepeket rendeztek és áldozatokat mutattak be, hogy az Istennő kegyeit megnyerje, jó aratásuk legyen. Sokkal általánosabbak azonban a hálaadó ünnepek. Egyiptomban négyezer évvel ezelőtt már évenként 10 napig arató ünnepet tartottak Isis istennő tiszteletére. A régi klasszikus korban pedig a metageitnia vidám ünnepén zsenge gabonát és az első kenyeret áldozták Apollónak mint napistennek, akinek a kenyeret köszönhették. Hálaadó istentiszteleteket tartottak a régi germánok is.

A kereszténység elterjedése természetesen végét vetette az ilyen pogány ünnepeknek, mindazonáltal később is ünnepek tartották az aratás befejezését. Gazda és aratómunkás egyaránt vidám volt, s mindenféle ünnepélyt rendeztek. A mezőről vig zeneszó mellett vonultak be a faluba, buzakalászból koszorút fontak s azt átnyújtották a gazdának verses jókívánságok

kiséretében. A gazda viszont megvendégelte aratóit és velük együtt mulatott. Nagyon természetesen vidékenként más és más népszokások alakultak ki az idők folyamán. Lényegében azonban mindenütt egyforma maradt, mert mindenütt átadják a buzakalászból és mezei virágból font koszorút a gazdának, aki megvendégeli aratóit áldomást iszik velük.

Sajnos, a modern haladás, mint sok mindent, az arató-ünnepet is áldozatul követelte.

Ma már sok helyen megszűnt a régi patriarchális jó viszony arató és gazda között. Pedig kár. A régi értékes népszokások megmentésén igen sokan fáradoztak. Így egyik híres balatoni fürdőtelepen. Balatonszemesen, amelyet előkelő fővárosi és vidéki közönség látogat, a feledésbe menő arató-ünnepet elevenítette fel a község tevékeny olvasóköre, hogy a fővárosi közönségnek bemutassa, milyen volt a régi jó időkben az aratóünnep.

Az olvasóköri tagjaiból huszonöt tagu csikos bandérium alakult, amelyet fekete diszmagyar ruhában a kör elnöke, dr. Kukuljevic József vezetett. A kör tagjai szintén magyar ruhában ökrös szekereken helyezkedtek el a magyar ruhás menyecskék és lányok között. Nem hiányzott még a cigány sem. Az egész társaság rezes banda hangjai mellett a grófi kastély elé vonult, hogy Hunyady Józsefné grófnőnek átadja a buzakoszorút, aki azt igen szívesen fogadta.

Bár minél több gazdakör követné ezt a példát és megmentené a feledéstől ezt az ősrégi szép magyar szokást.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL.

Horváth Antal grafikai műintézete, Mindszent

Képviselet keresünk,

ki Mindszent község területén elsőrendű Asbestpala árunk eladásával foglalkozna. Ajánlatok az Orosházi Asbestpalagyár címére küldendők.

Ház eladás.

Az új hengermalom mellett levő ujonnan épült házamat, mely üzletnek is alkalmas, szabadkézből örökáron eladom. Értekezni lehet Pálinkó Mihály tulajdonosnál ugyanott.

Eladó ház és üzlet

A vásártér 32. sz. alatt egy ház üzlettel együtt

betegség miatt eladó. Esetleg külön a ház, vagy külön az üzlet. Értekezni lehet ugyanott.

Lucza József vegyiruhatisztító és kelmefestőgyára, Szeged

Alapítva: 1902-ben. **Főüzlet: Laudon-utca 9.** Telefonszám: 994. Fiókküzetek: Gizella-tér 3. (Telefon 1055.) és Szent-György-utca 10. (Telefon 1281.) Vidéki fiókok: **Zenta, Fő-tér; Hódmezővásárhely, Szegedi-u. 8. szám.**

Vegyirtisztító- és kelmefestő-gyáram a mai kor igényeinek teljesen megfelelően van berendezve és miután a modern technika legújabb gépei rendelkezésre állanak, azon helyzetben vagyok, hogy **a legkényesebb ízlést igénylő és szakmámba vágó munkát mindenkinek teljes megelégedésére módomban áll azonnal teljesíteni, illetőleg szállítani** M. kir. szabadalmazott tisztítószereimmel **felülmulhatatlan kivitelben vegyileg tisztítok:** uri-, női- és gyermekruhákat, tisztí egyenruhákat, himzést, butorszövetet, szőnyeget, csipke- és szövettüggönyöket stb., stb. **Külön kalaptisztító-osztály,** hol kizárólag férfi- és női-kalapok tisztításával és festésével foglalkoznak. — **Minta-festészet és plissirozás** varrodáknak és kereskedőknek. A tisztításra átadott férfiruhák gondosan kijavítanak szabó-osztályomban. — **Gyászesetben** szövet- és selyemruhák, valamint férfi-öltönyök **szoron kívül** festetnek egész feketére. — **Különlegesség:** struccotlak vegyileg tisztítása, festése és gondórtítása.

Vidéki rendelések főüzletemben a legnagyobb figyelemmel intéztetnek el. Részletes felvilágosítással készséggel szolgálok.

Szíves megrendeléseket kér

Lucza József, vegyirtisztító és kelmefestő.

Jó munkáért elismerőlevelek az ország minden részéből!

Modern könyvkötések

hivatali, kereskedelmi vagy magánhasználatra elismert szép és tartós kivitelben készülnek

Horváth Antal könyvkötészetében.

Hivatalok, egyházak, iskolák és bankok az ország minden részéből a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoznak az általam szállított könyvek szépségéről és olcsóságáról.

Különlegesség:
Diszkötések, aranyozások és aranymetszések, a legújabb módszer szerint.

Olcsóbb a pénz!

Értesítjük a mélyen tisztelt érdeklődő közönséget, hogy a kamatlábat jelentékenyen leszállítottuk és kedvező feltételek mellett bármilyen összegű kölcsönt azonnal folyósítunk. :: Teljes tisztelettel!

A Mindszenti Takarékpénztár Részvénytársaság Igazgatósága.